

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/2169-

17. april 2024

Representantforslag 138 S (2023-2024)

Jeg viser til brev fra Stortingets utdannings- og forskningskomité der det bes om min vurdering av representantforslag nr. 138 S (2023-2024) fra stortingsrepresentantene Hege Bae Nyholt og Tobias Drevland Lund, om å føre økonomisk tilsyn med kommersielle barnehagekjeder på konsernnivå. Representantenes forslag er:

- 1. Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig sikre at UDIR fører økonomisk tilsyn med private barnehager på konsernnivå.*
- 2. Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig sørge for at det sikres og prioriteres ressurser til å føre økonomisk tilsyn med barnehagekonserner som har skilt ut og solgt eiendommer til utenlandske eiere.*

Ansvar for å føre økonomisk tilsyn med private barnehager ble overført fra kommunene til Utdanningsdirektoratet for litt over to år siden, i januar 2022. Utdanningsdirektoratet har hjemmel til å føre tilsyn med at private barnehager oppfyller kravene i barnehageloven kapittel V om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling. Utdanningsdirektoratet har ikke hjemmel til å føre tilsyn med pengestrømmene i konsernet som eier barnehagene.

Som tilsynsmyndighet har Utdanningsdirektoratet ansvaret for å føre tilsyn med at bestemmelsene i barnehageloven om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i private barnehager er oppfylt. Direktoratet gjennomfører tilsyn på uavhengig grunnlag, og det er opp til dem som tilsynsmyndighet å vurdere gjennomføring av tilsyn ut fra en konkret

risikovurdering. Slik risikovurderinger gjennomføres gjennomføres fortløpende, og disse danner grunnlag for hvordan tilsynsressursene disponeres.

Jeg viser til at Utdanningsdirektoratet årlig utarbeider en oppsummering av økonomisk tilsyn med private barnehager. Oppsummeringen publiseres på [Udir.no](https://udir.no) og gjør bl.a. rede for risikovurderinger i forbindelse med valg av tilsynsteam og tilsynsobjekter. Oppsummeringen av økonomiske tilsyn for 2023 publiseres i løpet av våren 2024.

Jeg mener direktoratet fører tilsyn med økonomiske forhold i private barnehager i samsvar med Stortingets forutsetning. Det følger av forarbeidene til bestemmelsene i barnehageloven at tilsynet bygger på risikovurdering og stikkprøvekontroll. I Prop. 96 L 2019–2020 skrev Kunnskapsdepartementet blant annet at *«Departementet legger til grunn at det nasjonale økonomitilsynet skal være basert på risikovurderinger og eventuelle stikkprøver. Departementet legger videre til grunn at det må utvikles rapporteringsløsninger som tilrettelegger for risikobasert kontroll og tilsyn. I dimensjoneringen av det økonomiske tilsynet med de private barnehagene, må risikoen for lovbrudd, og dermed behovet for tilsyn, avveies mot omfang, vesentlighet og risiko samt hvilken ressursbelastning tilsynet utløser både for forvaltningen og barnehagene.»*

I representantforslaget vises det konkret til tre tilsynssaker i barnehager som er en del av barnehagekjeden Læringsverkstedet. Jeg gjør for ordens skyld oppmerksom på at Utdanningsdirektoratet kun har sendt ut varsler om mulige tilbakebetalingskrav i noen av sakene som omtales. Jeg viser også til at eventuelle vedtak som fattes av Utdanningsdirektoratet i tilsynssaker kan påklages av barnehagen. I så fall vil sakene bli behandlet av Kunnskapsdepartementet som klageinstans. Det er følgelig ikke mulig for meg å kommentere disse enkeltsakene. Jeg vil imidlertid peke på at erfaringer fra tidligere gjennomførte tilsyn, er noe av det tilsynsmyndigheten bygger sine risikovurderinger på i valget av hvilke barnehager de skal føre tilsyn med.

Min vurdering er at Utdanningsdirektoratet som tilsynsmyndighet både besitter kompetansen og forutsetningene for å utføre gode risikovurderinger i tilsynsarbeidet. Dette danner igjen et solid grunnlag for hvordan tilsynsressursene bør disponeres. Jeg mener at det verken er nødvendig eller riktig at regjeringen eller departementet skal avgjøre hvilke barnehager det skal føres tilsyn med, eller hvordan direktoratet skal prioritere sine ressurser i dette tilsynsarbeidet.

Jeg vil avslutningsvis også vise til våre forslag til endringer i barnehageloven, som har vært på høring. Regjeringen er opptatt av å sikre at offentlige tilskudd og foreldrebetaling går til barnehagedrift for det beste for barna. Forslagene skal bidra til at offentlige tilskudd og foreldrebetaling går til barnehagedrift og stimulere til mangfold og kvalitetsutvikling over tid.

Det er blant annet foreslått å gi både kommunene og det nasjonale tilsynet flere virkemidler for å sikre et enda mer effektivt tilsynssystem som legger godt til rette for god etterlevelse av regelverket i barnehagesektoren.

Med hilsen

Kari Nessa Nordtun

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådens signatur